

ISSN 1899-2064

Dialogi
Biblioteczne

BIULETYN PEDAGOGICZNEJ BIBLIOTEKI WOJEWÓDZKIEJ
IM. JÓZEFA LOMPY W KATOWICACH

2017, nr 1(19)

 Śląskie.

Adres redakcji: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. J. Lompy
ul. kard. S. Wyszyńskiego 7

40-132 Katowice

tel. (32) 258-38-38

e-mail: dialogi.biblioteczne@pbw.katowice.pl

Internet: www.pbw.katowice.pl

Wydawca: Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka
im. J. Lompy w Katowicach

Zespół redakcyjny: dr Anna Marcol – redaktor naczelny;
mgr Barbara Michałek – korekta

SPIS TREŚCI

OD REDAKCJI	4
SIECIOW@NIE	5
<i>Anna Marcol Łączymy fotografie w PhotoCollage.com</i>	5
<i>Anna Marcol Ożyw swoje zdjęcia za pomocą FreeGifMaker</i>	10
<i>Anna Marcol Tworzymy „gadające” zdjęcie w Blabberize</i>	13
<i>Anna Marcol WriteComics. Stwórz komiks online!</i>	18
Z PRAKTYKI NAUCZYCIELA BIBLIOTEKARZA	23
<i>Barbara Michalek Tadeusz Kościuszko. Zestawienie bibliograficzne w wyborze (za lata 1990-2017)</i>	23
KOMUNIKATY	26
<i>Mateusz Paradowski Biblioteczne Centrum Zdalnej Edukacji zaprasza na kursy online</i>	26
Z RELACJI UCZESTNIKA	28
<i>Aleksander Jodko Dobre książki czekają na właściwy moment... Reminiscencje pokonferencyjne z XIII Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego</i>	28
<i>Barbara Czechowicz „Szkoła w obszarze trzech ustaw. Jak organizować proces dydaktyczny, wychowawczy i opiekuńczy od 1 września 2017 r.”</i>	31
BIBLIOTEKA POLECA	33
<i>TIK w edukacji (oprac. Anna Marcol)</i>	33

OD REDAKCJI

Szanowni Czytelnicy, drodzy Nauczyciele Bibliotekarze!

Na łamach dziewiętnastego zeszytu „Dialogów Bibliotecznych” dominuje tematyka związana z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w edukacji, która wpisuje się w realizację drugiego kierunku polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2016/2017 (*Rozwijanie kompetencji informatycznych dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach*). W dziale *Sieciow@nie* zamieściliśmy instrukcje obsługi bezpłatnych aplikacji internetowych do obróbki zdjęć (PhotoCollage.com), tworzenia animowanych fotografii (FreeGifMaker, Blabberize) oraz komiksów (WriteComics). Narzędzia te można wykorzystać w działaniach na rzecz promocji biblioteki szkolnej i pedagogicznej oraz pracy dydaktycznej z uczniami.

Całość uzupełniają omówienia polecanych lektur z zakresu TIK, zaproszenie do udziału w kursach online oraz sprawozdania z konferencji, adresowanych do środowisk bibliotekarskich i oświatowych. Ze względu na ustanowienie przez Sejm i Senat roku 2017 Rokiem Tadeusza Kościuszki dołączyliśmy także zestawienie bibliograficzne publikacji przybliżających sylwetkę tego „polskiego i amerykańskiego generała, niezłomnego bojownika w walkach o niepodległość”.

Zapraszamy do lektury!

Redakcja

INFORMACJE DLA AUTORÓW

Redakcja przyjmuje do druku materiały o treści popularnonaukowej, związane z pracą dydaktyczną nauczycieli bibliotekarzy, które są wynikiem oryginalnej twórczości, nie naruszają praw osób trzecich i nie zostały wcześniej opublikowane lub skierowane do druku.

Objętość tekstu nie powinna przekraczać 4 stron maszynopisu A4. Do tekstu Autor powinien dołączyć krótką notatkę o sobie, adres do korespondencji, adres e-mail.

Zastrzegamy sobie prawo do skracania i redagowania tekstów. Nie zamówionych materiałów Redakcja nie zwraca.

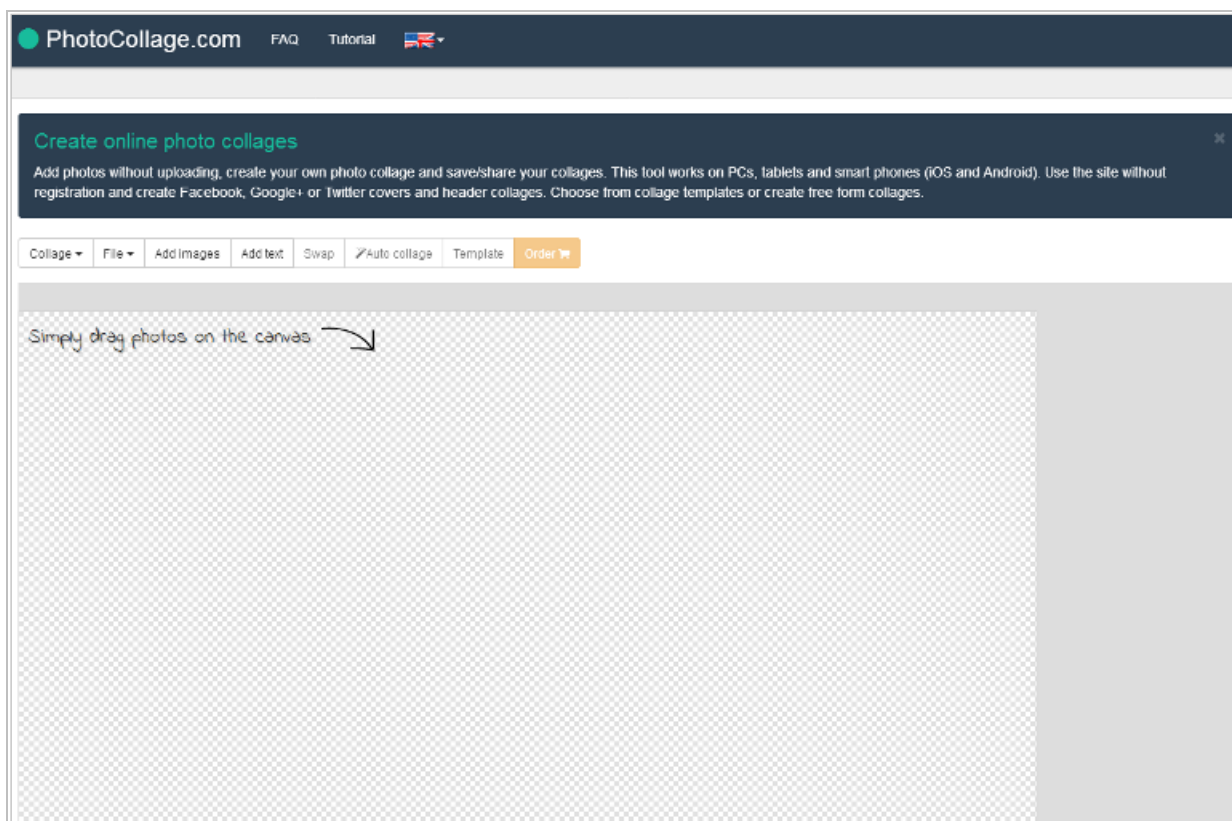
Poglądy zawarte w artykułach są osobistymi przekonaniem Autorów i nie zawsze pokrywają się z opiniami Redakcji.

SIECIOW@NIE

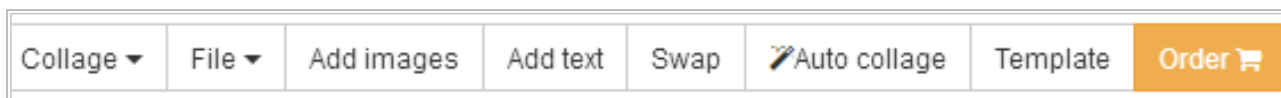
Anna Marcol*Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach***ŁĄCZYMY FOTOGRAFIE W PHOTOCOLLAGE.COM**

Efektowną kartkę, ilustrację do posta w serwisie społecznościowym oraz materiały na szkolną gazetkę można opracować wykorzystując technikę fotokolażu. W Internecie znajdziemy wiele bezpłatnych narzędzi umożliwiających łączenie zdjęć. Jednym z nich jest PhotoCollage.com.

Bezpośrednio po otwarciu strony <https://www.photocollage.com/> możemy przystąpić do tworzenia własnego projektu z fotografii, bez konieczności rejestracji i logowania (nie zakładamy kont użytkowników). Witryna jest dostępna w kilku wersjach językowych: angielskiej, holenderskiej, niemieckiej, hiszpańskiej i francuskiej.

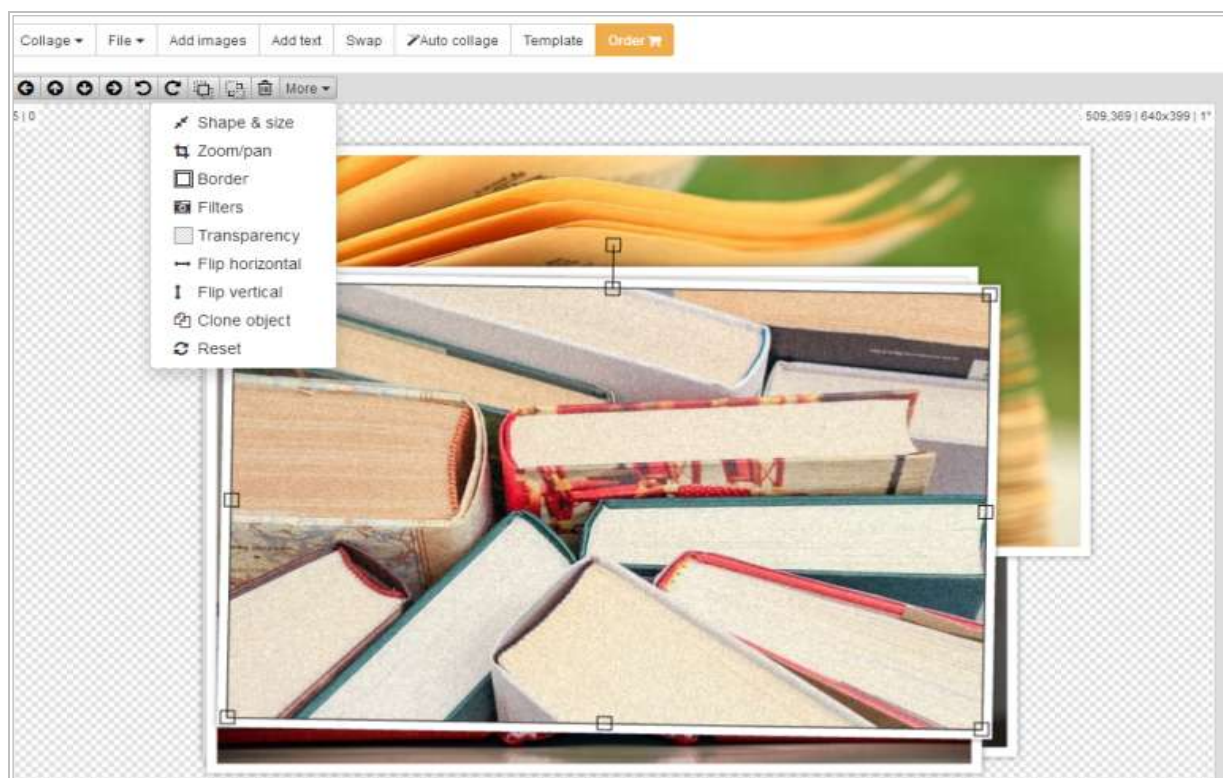
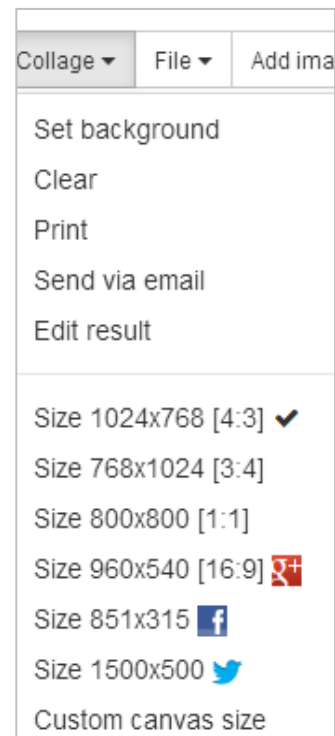
W górnej części ekranu znajdziemy zakładki i klawisze, które pozwolą nam na szybkie i efektowne połączenie zdjęć.

Po rozwinięciu działu **Collage** zobaczymy przyciski umożliwiające: wybór tła (**Set background**) – własnego zdjęcia lub jednego z zaproponowanych, albo koloru, który będzie stanowił podkład dla fotografii; usunięcie (wyczyszczenie) wcześniej wybranych, niepotrzebnych elementów (**Clear**); wydrukowanie kolażu (**Print**); przesłanie go do wybranego adresata (adresatów) za pomocą poczty elektronicznej (**Send via e-mail**) oraz przejście do dalszej edycji opracowanego projektu (**Edit results**). Tutaj możemy także wybrać jeden z zaproponowanych rozmiarów lub wprowadzić własne dane za pomocą klawisza **Custom canvas size**. W ustawieniach domyślnych jest zaznaczony rozmiar 1024x768 [4:3].

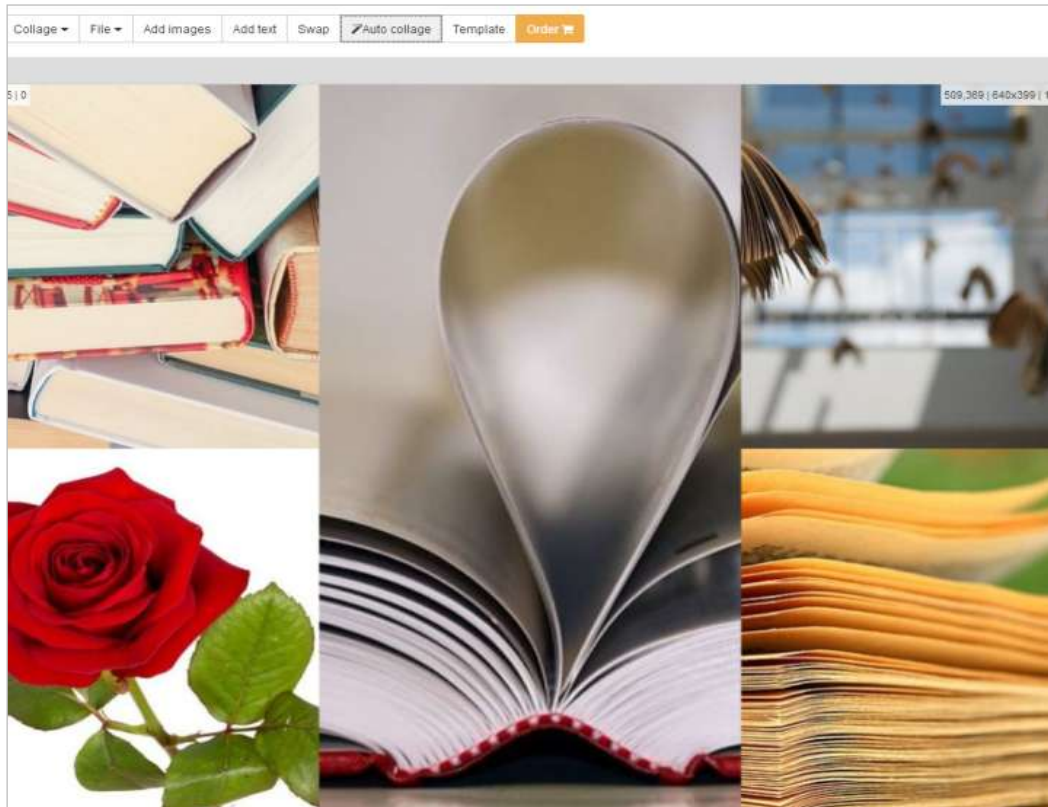
Zdjęcia, które będą stanowiły podstawę kompozycji, wgrywamy za pomocą przycisku **Add images**. Mogą to być np. fotografie pobrane z serwisu Pixabay, które zapiszemy na pulpicie swojego komputera (tak, jak w tym przypadku). Kiedy wszystko przebiegnie pomyślnie, zobaczymy je na ekranie.

Po zaznaczeniu wybranej fotografii, pojawią się ikonki z dodatkowymi klawiszami, umożliwiające jej przesuwanie i obracanie, ustawianie na pierwszym lub drugim planie oraz usunięcie. Z kolei po kliknięciu w przycisk **More** zobaczymy klawisze pozwalające na: zmianę kształtu i rozmiaru zdjęcia (**Shape & size**), jego powiększenie i właściwe umiejscowienie (**Zoom/pan**), zmianę ramki (**Border**), nałożenie wybranego filtra (**Filters**), wprowadzenie efektu przezroczystości (**Transparency**) i odbicia poziomego (**Flip horizontal**) lub pionowego (**Flip vertical**), klonowanie (**Clone object**) i resetowanie (**Reset**).

Kolaż można stworzyć samodzielnie, korzystając z wyżej wymienionych klawiszy, przesuwanie zdjęcia za pomocą myszki.

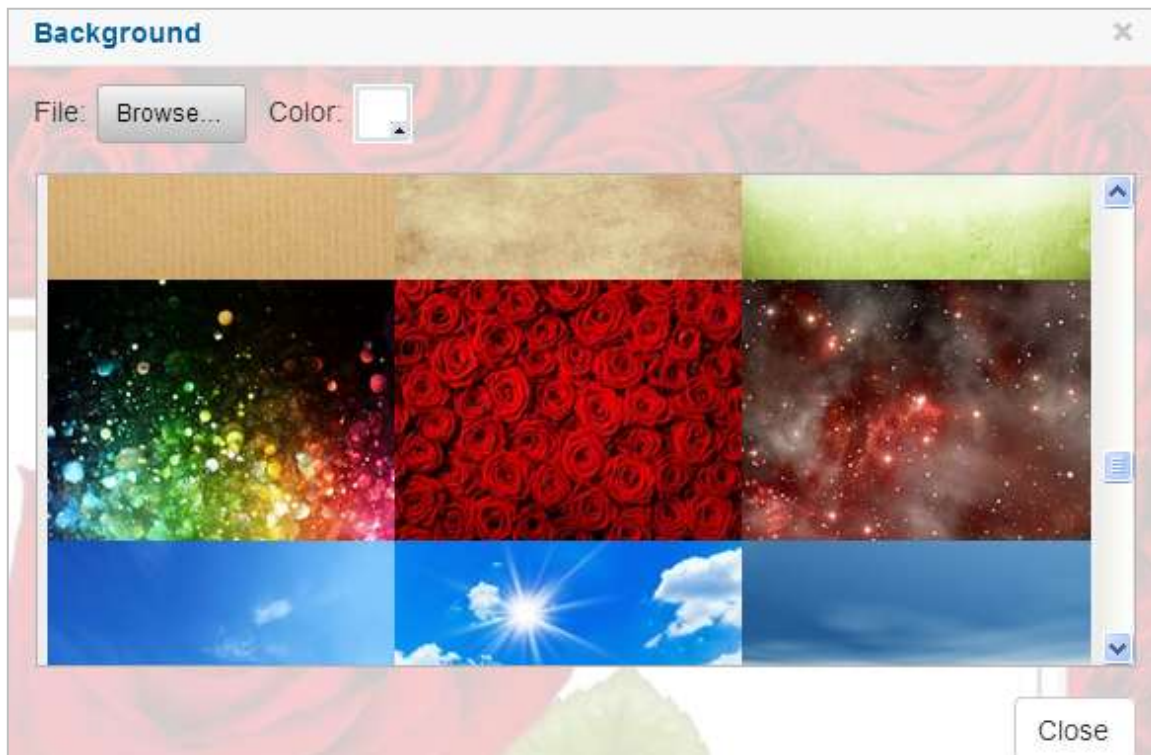
Warto również skorzystać z opcji **Auto collage**, która pozwala na automatyczne rozmieszczenie zdjęć. Klikając w ten klawisz przejrzymy różne propozycje ich rozstawienia. W tym przypadku nie dodajemy tła, ponieważ zostanie całkowicie zasłonięte.

Jeżeli układ nam odpowiada, a chcemy jedynie inaczej rozmieścić niektóre elementy, wybieramy klawisz **Swap**, po czym klikamy w fotografie, które chcemy zamienić miejscami.

Poza funkcją autokolażu udostępniono także gotowe szablony, które są dostępne z działu **Template**. Obecnie znajdziemy tam kompozycje dostosowane do różnej liczby zdjęć (od 1 do 25). Można do nich dodać tło z działu **Background** (wybrać jedną z propozycji lub wgrać własną ilustrację). W razie potrzeby każdą fotografię możemy również przesunąć lub poddać dalszej obróbce (wystarczy ją zaznaczyć – wówczas pojawią się ikonki z klawiszami).

Do projektu warto dołączyć własny tekst (opcja **Addtext**). Po otwarciu okna edycyjnego wpisujemy go w miejsce tekstu zastępczego i odpowiednio modyfikujemy (możliwe są: zmiana kroju, stylu, koloru i rozmiaru czcionki, jej ustawienia w obrębie pola tekstowego oraz wybór tła).

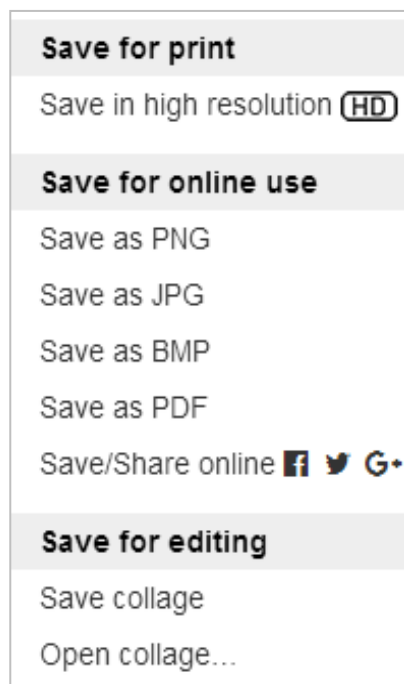
Tak będzie wyglądał efekt końcowy.

Po rozwinięciu zakładki **File**, możemy zapisać gotowy projekt jako: kolaż do wydruku, w wysokiej rozdzielczości (**Save in high resolution**), materiał w różnych formatach (klawisze: **Save as PNG**, **Save as JPG**, **Save as BMP**, **Save as PDF**), bądź przeznaczony do zapisu lub podzielenia się nim online (**Save/Share online**) za pomocą Facebooka, Twittera i Google+.

Pracę możemy też pobrać na swój komputer w postaci pliku roboczego (**Save collage**). Jego otwarcie i dalsza edycja jest możliwa za pomocą przycisku **Open collage**.

Bezpłatne zapisanie kompozycji w wysokiej rozdzielczości umożliwia klawisz **Order**. W tym miejscu znajdziemy ponadto przekierowanie do usług komercyjnych, pozwalających na jej profesjonalne wydrukowanie.

Opracowała **dr Anna Marcol** – nauczyciel bibliotekarz, Wydział Informacji, Promocji i Współpracy ze Środowiskiem, PBW w Katowicach.

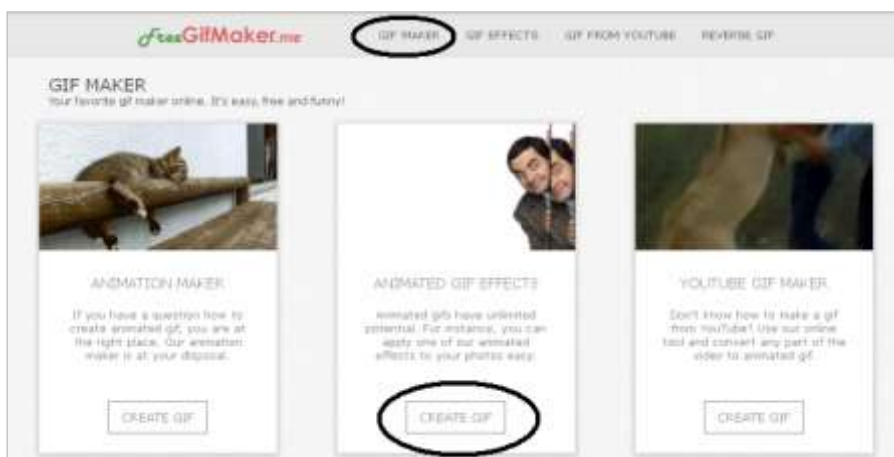
Anna Marcol

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

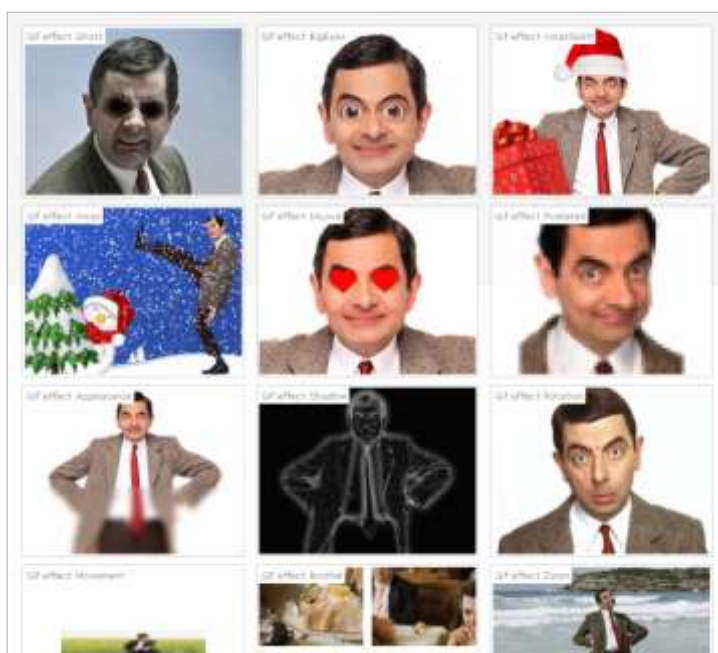
OŻYW SWOJE ZDJĘCIA ZA POMOCĄ FREEGIFMAKER

FreeGifMaker to bezpłatne narzędzie online do tworzenia pokazów zdjęć, ruchomych fotografii oraz animacji na bazie filmów z YouTube'a. Korzystanie z serwisu nie wymaga rejestracji. Poniżej opisano kolejne etapy prac nad animacją pojedynczego zdjęcia.

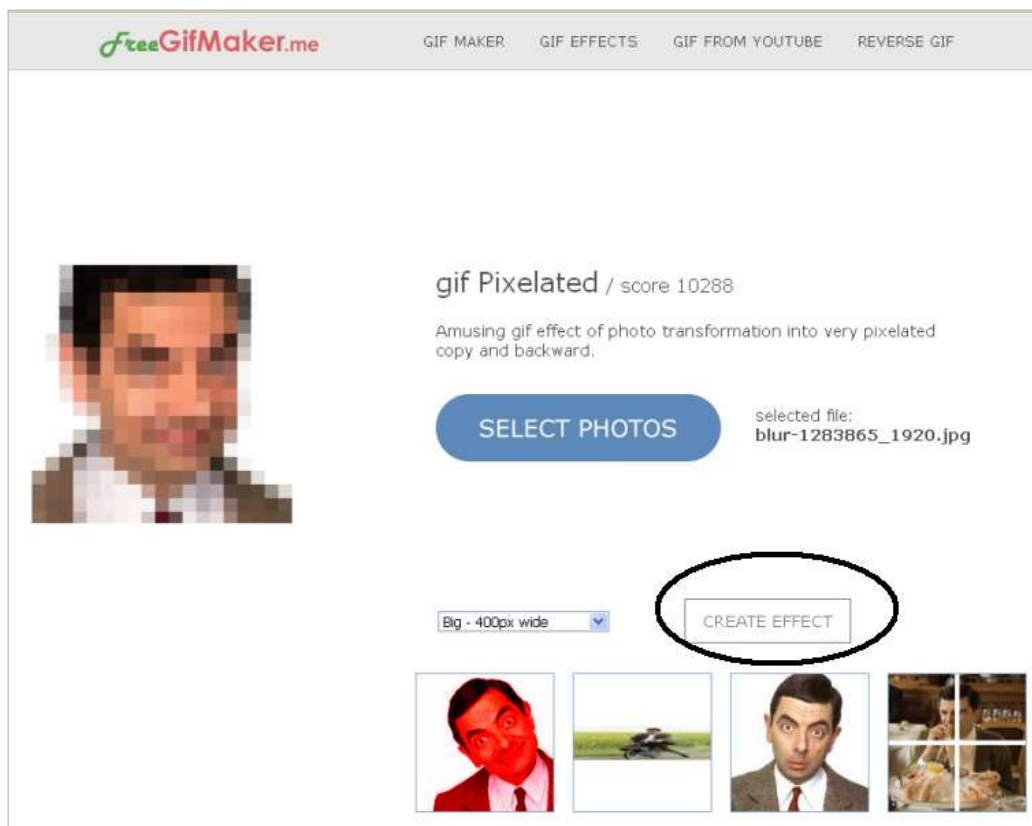
Wchodzimy na stronę <http://freegifmaker.me/>. Jeżeli chcemy „ożywić” pojedynczą fotografię, wybieramy klawisz **GIF EFFECT** lub **CREATE GIF**.

Na ekranie pojawią się różne efekty, które możemy uzyskać (na poniższej ilustracji widoczne tylko częściowo). Wybór animacji potwierdzamy klikając w jedno ze zdjęć z Jasiem Fasolą. W tym przypadku będzie to efekt PIXELATIVE.

Wgrywamy fotografię, którą chcemy poddać obróbce za pomocą klawisza **SELECT PHOTOS**. W tej instrukcji wykorzystano zdjęcie z książką serwisu Pixabay (dostępne na licencji CC0), które wcześniej zostało zapisane na pulpicie komputera jako blur-1283865_1920.

Kiedy nazwa wgranego pliku jest już widoczna na ekranie, można określić wielkość fotografii (przewidziano cztery rozmiary) oraz kliknąć w klawisz **CREATE EFFECT**.

Zdjęcie zostało zmodyfikowane. Teraz można się nim podzielić, np. publikując je na Facebooku lub blogu bibliotecznym. Na tym etapie możemy także wybrać inny efekt animacji (**CHANGE EFFECT**), a – w razie potrzeby – zmienić (**TRY AGAIN**) lub usunąć (**DELETE**) zdjęcie. Istnieje także możliwość usunięcia logo freegifmaker.me za pomocą klawisza **REMOVE LOGO**.

Zmodyfikowany plik warto zapisać na swoim komputerze (opcja **SAVE TO DISK**), ponieważ zostanie utracony po wyjściu ze strony <http://freegifmaker.me/>. Po jego otwarciu zobaczymy wybraną animację.

*Opracowała dr Anna Marcol – nauczyciel bibliotekarz,
Wydział Informacji, Promocji i Współpracy ze Środowiskiem, PBW w Katowicach.*

Anna Marcol

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

TWORZYMY „GADAJĄCE” ZDJĘCIE W BLABBERIZE

Blabberize to darmowa aplikacja do tworzenia animowanych zdjęć. Za jej pomocą można udźwiękować fotografię z dowolną postacią.

Po wejściu na stronę <http://blabberize.com/>, widzimy nagranie z przykładowym „blabberem”. Pod fotografią znajdują się trzy klawisze: **MAKE** (służący do tworzenia „gadającego” zdjęcia), **BROWSE** (odsyłający do prac udostępnionych przez innych użytkowników) oraz **MY STUFF** (kierujący do formularzy umożliwiających logowanie lub rejestrację w usłudze). Zamiast korzystać z ostatniego klawisza można także kliknąć w link **login/signup**.

W dolnej części ekranu znajduje się wyszukiwarka (biały, pusty prostokąt). Za jej pośrednictwem możemy przeglądać „blabbery” udostępnione w galerii. Np. jeżeli interesują nas nagrania z psami wpisujemy wyraz „dog” i klikamy w klawisz **Search**. Warto też sprawdzić jego polską wersję. Jeśli któryś z polskich użytkowników usługi oznaczył słowem kluczowym „pies” swojego „blabbera”, powinniśmy go znaleźć w zasobach Blabberize.

Obróbkę zdjęcia możemy rozpocząć od wybrania klawisza **MAKE**. Wówczas, po opracowaniu postaci, pojawi się możliwość rejestracji i zalogowania w serwisie oraz zapisania gotowego projektu.

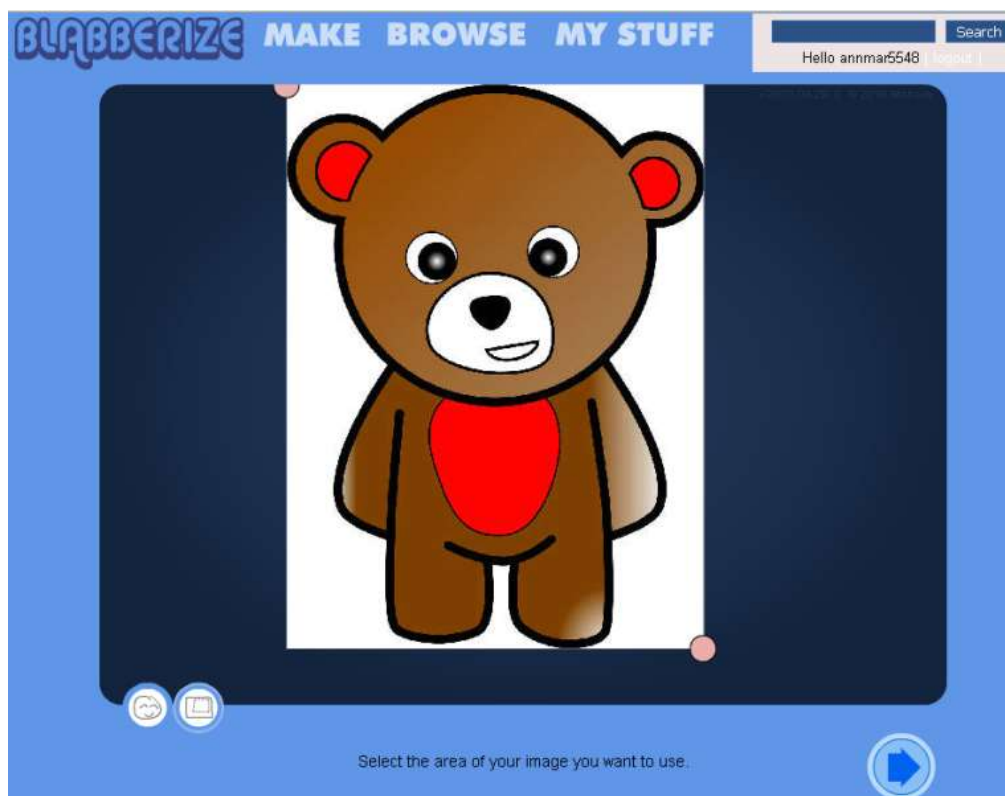
Pracę w usłudze można także poprzedzić założeniem konta i zalogowaniem się na nim. W takim przypadku wybieramy klawisz **MY STUFF** lub klikamy w link **login/signup**. Do rejestracji wykorzystujemy prawy formularz. Podajemy: nazwę użytkownika, adres mailowy i hasło (dwukrotnie). Wprowadzone dane potwierdzamy klawiszem **Sign Up** (przed rejestracją warto zapoznać się z regulaminem, który znajduje się pod linkiem **Terms of Service**). Lewy formularz wykorzystujemy natomiast do zalogowania się na wcześniej utworzonym koncie. Podczas logowania wymagane jest wpisanie danych podanych podczas rejestracji – nazwy użytkownika (lub adresu mailowego) oraz hasła.

Po zalogowaniu wybieramy klawisz **MAKE**. Wówczas pojawi się puste okno – **Find a Picture**, które pozwoli nam wybrać wcześniej przygotowane zdjęcie za pomocą klawisza **Browse**.

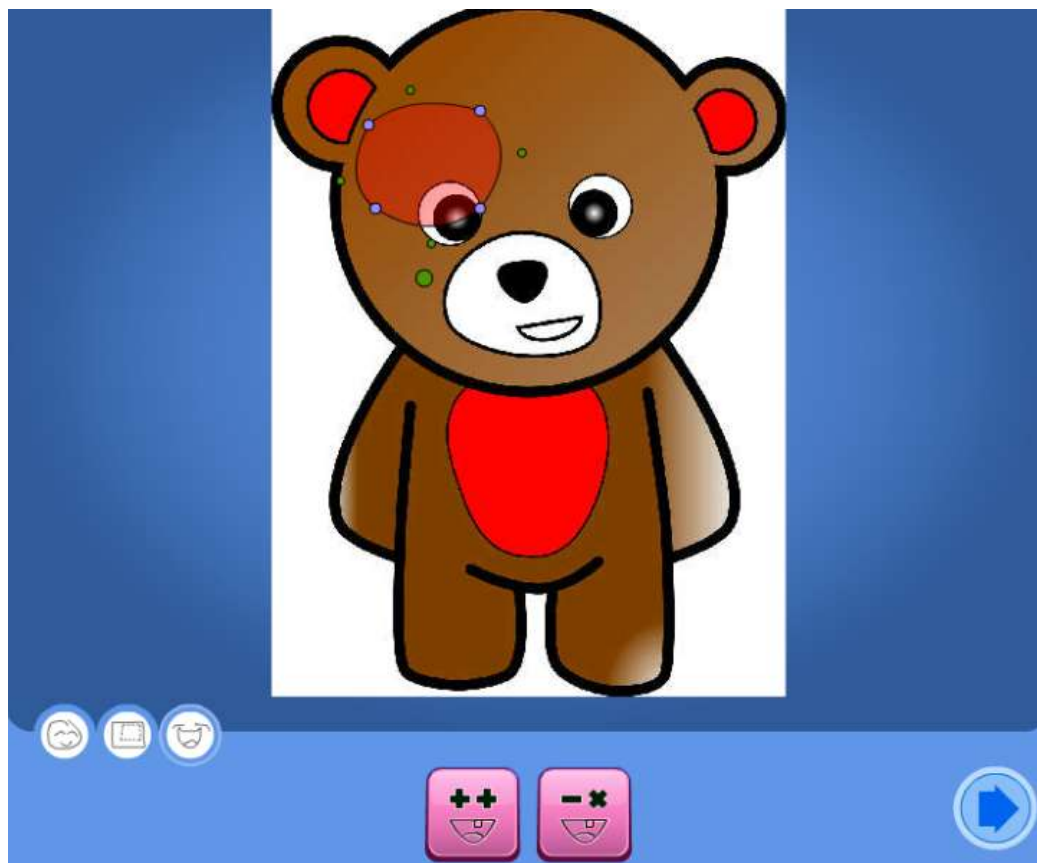

W tym przypadku wgrano fotografię z misiem, pobraną z serwisu Pixabay (licencja CC0).

Widzimy już wybraną ilustrację, pod którą – w lewym dolnym rogu – znajdują się klawisze umożliwiające jej ewentualną zamianę oraz przycięcie. Do następnego etapu prac przechodzimy za pomocą strzałki.

Na fotografii pojawiła się czerwona plama. Należy ją ustawić w tym miejscu, które ma się poruszać, czyli na misiowym pyszczku. Pod fotografią widzimy dodatkowe klawisze umożliwiające resetowanie i dodawanie plamy.

Plamę przenosimy i edytujemy za pomocą myszki. Kiedy jest już we właściwym miejscu, klikamy w strzałkę.

Teraz możemy dodać dźwięk: nagrywając swój głos za pomocą mikrofonu, wgrując wcześniej przygotowany plik dźwiękowy (zawierający maksymalnie 30-sekundowe nagranie w formacie mp3 lub wav) lub stworzyć nagranie korzystając z telefonu. W tym przypadku skorzystano z głośnika. Zadaniem tej postaci jest przywitanie uczniów biorących udział w zajęciach bibliotecznych, zorganizowanych w ramach obchodów Światowego Dnia Pluszowego Misia.

Po nagraniu dźwięku mamy trzy możliwości – możemy przystąpić do tworzenia kolejnej postaci (jeżeli chcemy porzucić projekt) – **Make Another Scene**, odtworzyć utworzone nagranie **Edit the Scene I Just Made** oraz zapisać je na swoim koncie – **Save**.

Zapisując projekt należy uzupełnić formularz – nazwać (zatytułować) opracowaną postać oraz dodać opis i słowa kluczowe – te informacje będą przydatne wówczas, kiedy zdecydujemy się udostępnić „blabbera” innym użytkownikom. Jeżeli nie chcemy, aby inne osoby korzystały z naszej postaci, możemy kliknąć w klawisz **Private**, który zostanie oznaczony zielonym „ptaszkiem” (tak, jak na ilustracji).

Twórcy usługi proszą także o wybieranie klawisza **Mature**, jeżeli nasza animacja zawiera obraz lub treści, która nie powinny być udostępniana dzieciom.

Po wprowadzeniu danych klikamy w klawisz **Save**. Natomiast, jeśli rezygnujemy z zapisu, wybieramy przycisk **Cancel**.

Teraz można się podzielić utworzoną postacią (**Share it!**) – podając uczniom jej adres URL lub osadzając na bibliotecznym blogu czy stronie internetowej. Możemy ją również „polubić” (**Like it!**) i zapisać na swoim komputerze w formie krótkiego filmu (**I want this on video!**). Mamy także możliwość modyfikacji nagrania (**Edit**), jego usunięcia (**Delete**) oraz dołączenia swoich uwag dotyczących utworzonej sceny (**I object!**).

Anna Marcol

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

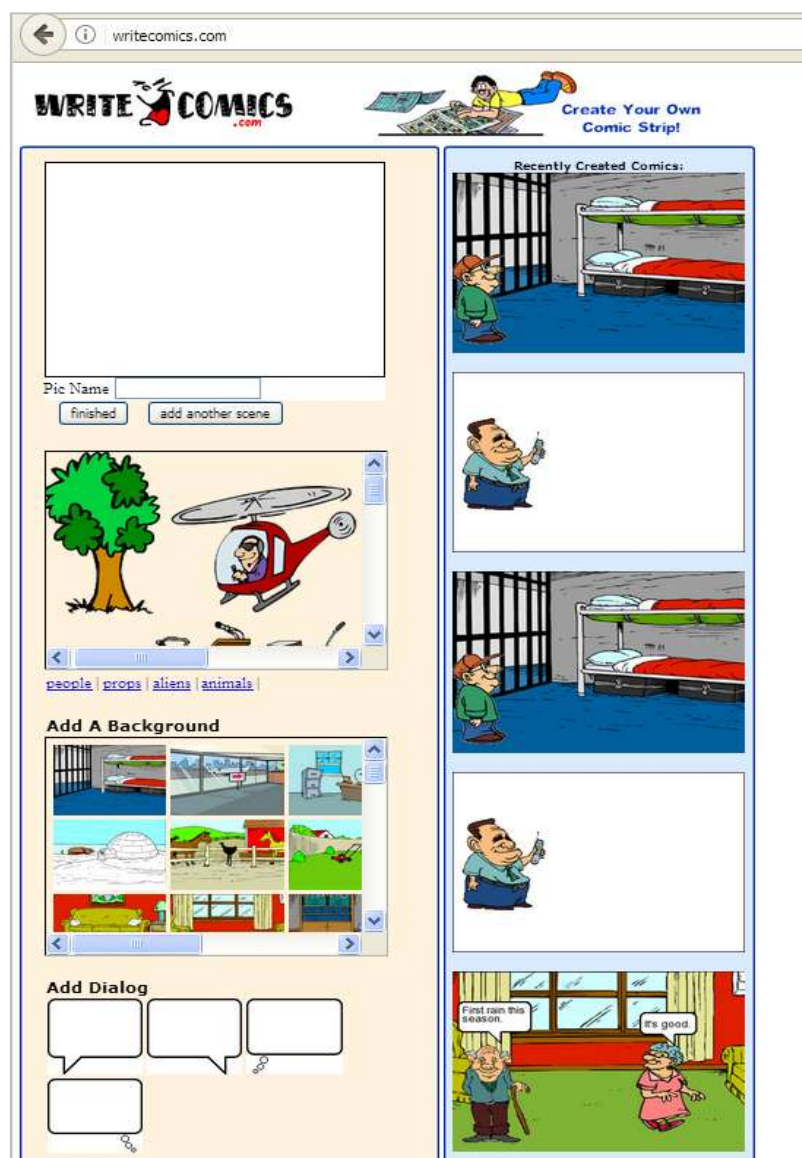
WRITECOMICS

STWÓRZ KOMIKS ONLINE!

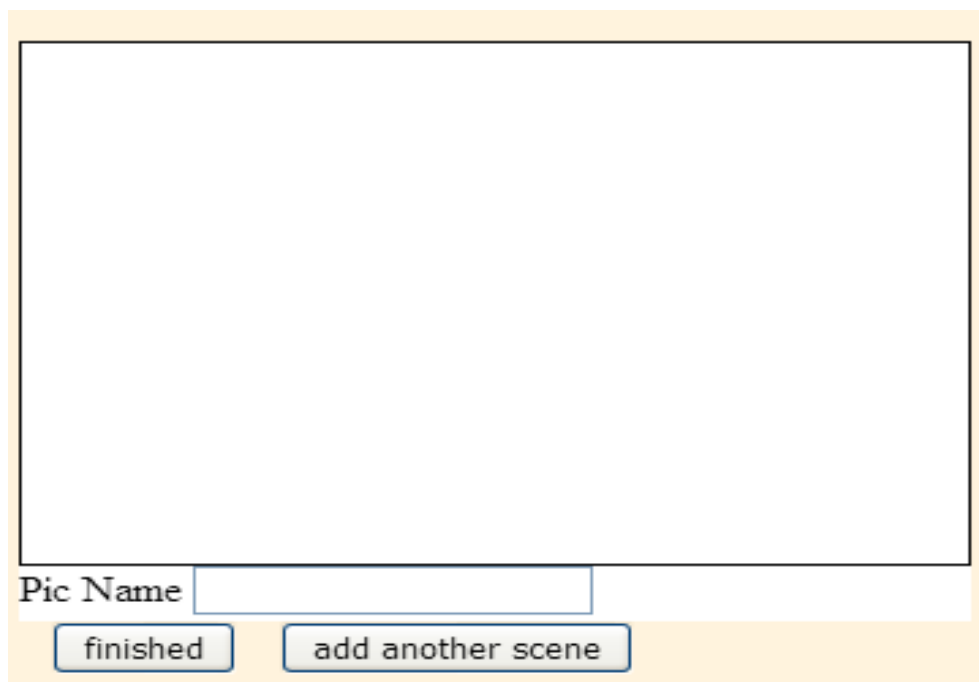
Niewielką historyjkę komiksową (składającą się z jednego lub kilku okienek) można opracować w bezpłatnej aplikacji internetowej WriteComics. Praca w tym narzędziu jest bardzo prosta i nie wymaga zakładania konta.

Komiks możemy przygotować po otwarciu strony writecomics.com. Tworzenia historyjki nie rozkładamy w czasie, ponieważ po wyjściu ze strony nie ma możliwości powrotu do jej edycji.

Po prawej stronie ekranu widzimy ostatnio utworzone komiksy (**Recently Created Comics**). Z kolei w jego lewej części udostępniono wszystkie elementy niezbędne do opracowania własnego projektu.

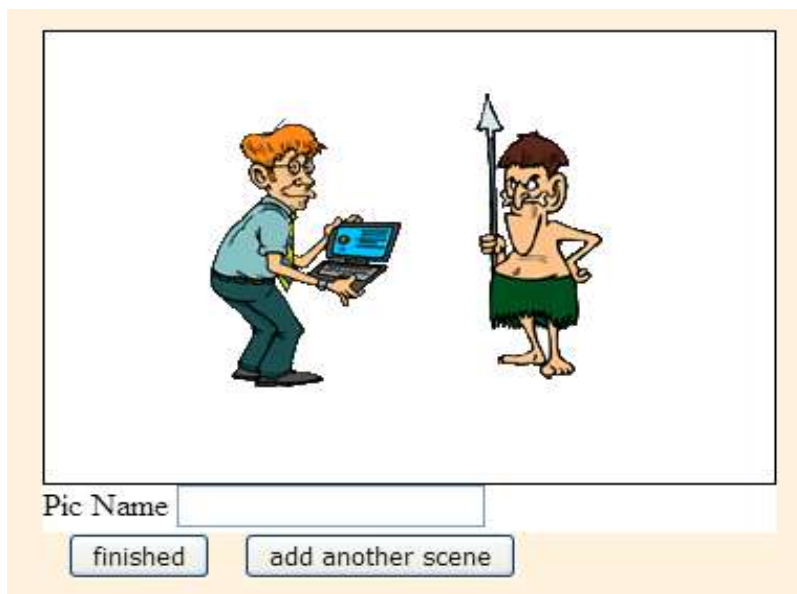
Na samej górze znajduje się puste okno – pełni funkcję podglądu. Pod nim zamieszczono dwa przyciski – **finished** (służy do zapisu komiksu) oraz **add another scene** (za jego pomocą dodajemy kolejny kadr). Do pustego pola nad tymi klawiszami (**Pic Name**) można wpisać tytuł komiksu.

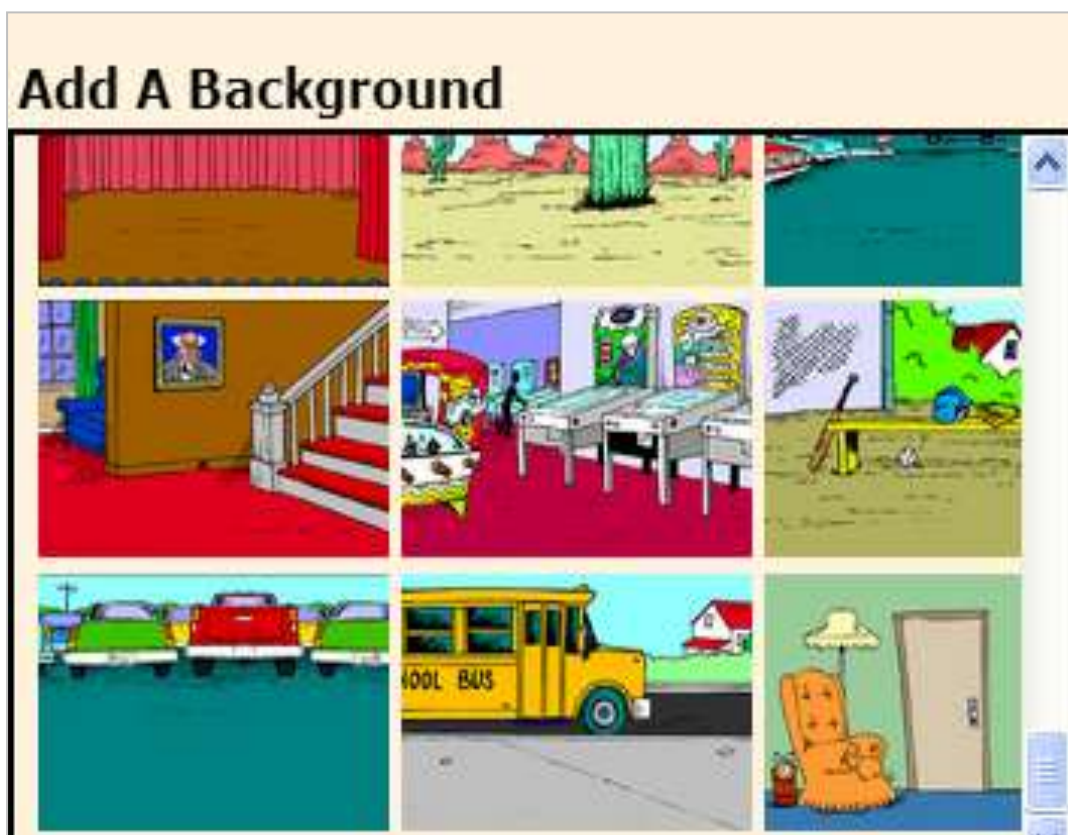
Niżej znajdują się elementy, które możemy wykorzystać w komiksie – postacie ludzkie (**people**), zwierzęce (**animals**), kosmici (**aliens**) oraz różne przedmioty (**props**). Aby je przejrzeć, należy wybrać odpowiedni link (na ilustracji widzimy dział **people**).

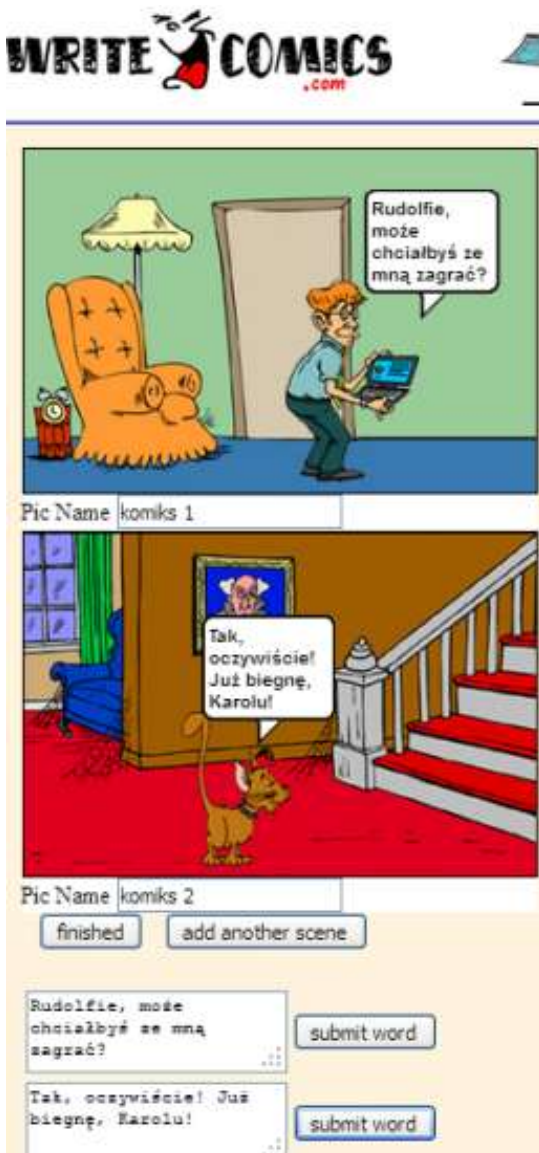
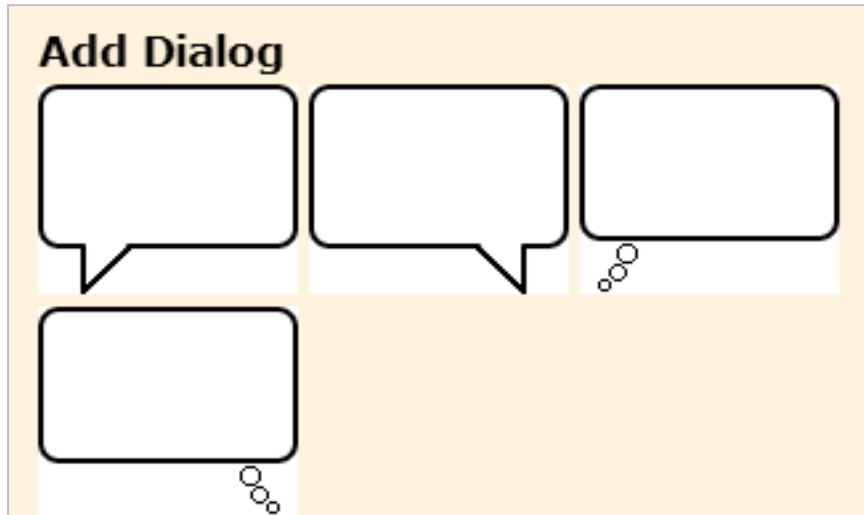
Postacie, które mają się znaleźć w naszym komiksie, wybieramy za pomocą myszki (należy w nie raz kliknąć). Wówczas pojawią się w białym oknie znajdującym się w górnej części ekranu. Jeżeli uznamy, że któraś z nich nie pasuje do historyjki, możemy ją usunąć poprzez dwukrotne kliknięcie myszką.

Do komiksu można też dodać tło – wybierając jedną ze scen z działu **Add A Background**. W tym przypadku będzie to wnętrze pokoju.

Niezbędne są również chmurki dialogowe z działu **Add Dialog**. Kiedy klikniemy w jedną z nich, na ekranie pojawi się puste pole (**submit word**), do którego należy wpisać tekst. W komiksie zaprezentowanym w instrukcji wykorzystano dwie chmurki – po jednej w każdym kadrze.

Kiedy uznany, że komiks jest gotowy, wybieramy klawisz **finished** i zapisujemy historijkę w serwisie. Wówczas zobaczymy link, pod którym będzie dostępna. Warto ją zapisać na swoim komputerze w formacie PNG (za pomocą prawego klawisza myszki, wybierając opcję **Zapisz jako**).

Tak wygląda opracowany komiks. Przez pewien czas będzie dostępny na stronie głównej WriteComics, w części **Recently Created Comics**.

komiks 1

komiks 2

Opracowała **dr Anna Marcol** – nauczyciel bibliotekarz,
Wydział Informacji, Promocji i Współpracy ze Środowiskiem, PBW w Katowicach.

Z PRAKTYKI NAUCZYCIELA BIBLIOTEKARZA

Barbara Michalek*Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach***TADEUSZ KOŚCIUSZKO****ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE W WYBORZE (ZA LATA 1990-2017)****Scenariusze imprez okolicznościowych**

1. DO zbudzonego przemawiam Narodu... : montaż słowno-muzyczny przygotowany z okazji dwusetnej rocznicy powstania kościuszkowskiego / Barbara Wanda Jachimczak // Biblioteka w Szkole. - 1994, nr 1, s. 5-7
2. DWUSETNA rocznica powstania kościuszkowskiego : scenariusz uroczystego apelu / Iwona Supronowicz, Lidia Leksowska // Biblioteka w Szkole. - 1994, nr 1, s. 8-9
3. KOŚCIUSZKO : scenariusz apelu / Agnieszka Rottau-Bracka // Biblioteka w Szkole. - 2013, nr 10, s. 23-25
4. PAN Kościuszko tutaj kroczy / R[yszard] Suchodolski // Biblioteka w Szkole. - 1994, nr 1, s. 1-5
5. PATRONI znad Wisły : gra planszowa : propozycja zajęć poświęconych patronom 2017 / Gabriela Bonk // Biblioteka w Szkole. - 2017, nr 1, s. 23-25
6. POGADAJMY z historią : scenariusz spektaklu o Tadeuszu Kościuszcze / Witold Pelka // Biblioteka w Szkole. - 2017, nr 3, s. 33-37
7. TADEUSZ Kościuszko - człowiek wolności : scenariusz z okazji Roku Kościuszki / Patrycja Winzer // Biblioteka w Szkole. - 2017, nr 2, s. 29-33
8. WIELKI poprzez rozum, cnoty i waleczne sprawy : Tadeusz Kościuszko - inscenizacja dla szkoły podstawowej i gimnazjum / Katarzyna Dyrz // Wychowawca. - 2009, nr 7-8, s. 34-35

Biografia**Książki**

1. 200 rocznica powstania kościuszkowskiego / pod red. Henryka Kocója. - Katowice : Uniwersytet Śląski, 1994. - 280 s. ; 24 cm. - (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach ; nr 1407). - ISBN 83-226-0543-9
2. KOŚCIUSZKO i współczesna mu scena polityczna : mocarstwa europejskie wobec powstania kościuszkowskiego : zagadnienia wybrane / Henryk Kocój. - Katowice : Śląsk, 1994. - Katowice : „Śląsk”, 1994. - ISBN 83-85831-17-7
3. NACZELNIK w sukmanie / Andrzej Zahorski. - Kraków : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1990. - 80 s. ; 27 cm. - ISBN 83-03-03052-3

4. NAZWĘ cię Kościuszko : szlakiem bitewnym Naczelnika w Ameryce / Barbara Wachowicz. - Warszawa : Oficyna Wydawnicza RYTM, 2000. - 516 s. ; 25 cm. - ISBN 83-87893-83-8
5. SERCE Tadeusza Kościuszki : dzieje relikwii narodowej / Maria Anacka-Łyjak. - Warszawa : Polska Fundacja Kościuszkowska, 1992. - 25 s. ; 21 cm
6. TRZY powstania narodowe : kościuszkowskie, listopadowe, styczniowe / Stefan Kieniewicz, Andrzej Zahorski, Władysław Zajewski. - [Wyd. 3 popr. i uzupełn.]. - Warszawa : „Książka i Wiedza”, 1997. - 429 s., [24] k. tabl., [15] map skł. ; 24 cm. - ISBN 83-05-12889-X
7. WIEK Oświecenia. 11, W dwusetną rocznicę Powstania Kościuszkowskiego. - Warszawa : Uniwersytet Warszawski, 1995. - 307 s. ; 24 cm. - ISBN 83-230-9963-4

Artykuły

1. ARMIA równych i wolnych / Jarosław Czuby // Mówią Wieki. - 2016, nr 8, s. 36-40
2. FENOMEN Kościuszki / Andrzej Dusiewicz ; rozm. przepr. Wojciech Chmielewski // Mówią Wieki. - 2014, nr 4, dod. Mówią Wieki w Szkole, s. (12-13)
3. INSUREKCJA Warszawska 1794 roku, czyli o osiemnastowiecznej sztuce walk ulicznych / Maciej Krzysztof Hoffman // Mówią Wieki. - 2000, nr 4, s. 32-37
4. KARA na zdrajców ojczyzny [orzecznictwo warszawskiego sądu rewolucyjnego podczas powstania kościuszkowskiego] / Wojciech Kalwat // Mówią Wieki. - 2008, nr 5, s. 20-24
5. KSIĄŻĘ tolerancji / Aleks Storożyński ; rozm. przepr. Aleksandra Ziółkowska-Boehm // Odra. - 2009, nr 12, s. 73-76
6. KOŚCIUSZKI droga do chwały / Miłosz Niewierowicz // Mówią Wieki. - 2014, nr 4, s. 49-53
7. LEGENDA wodzów : ich sławą były czyny nie uwieńczone zwycięstwami / Krzysztof Bauer // Głos Nauczycielski. - 1994, nr 29, s. 1, 7
8. MIĘDZYNARODOWE konteksty Powstania Kościuszkowskiego / Jerzy Skowronek // Wiadomości Historyczne. - 1996, nr 3, s. 129-137
9. ŁOPATĄ i rydlem / Marcin Czajkowski // Mówią Wieki. - 2014, nr 4, s. 54-55
10. NIEWOLNICY w krainie wolności : jak Kościuszko Jeffersona do rewolucji namawiał / Dariusz Tołczyk // Więź. - 2005, nr 2, s. 72-82
11. WOLNOŚĆ, całość, niepodległość - geneza i pierwszy etap powstania kościuszkowskiego (konspekt lekcji w kl. II gimnazjum) / Maria Kubacka // Wiadomości Historyczne. - 2000, nr 2/3, s. 136-139
12. PYTANIA o powstańcze tradycje / Jerzy Skowronek, Jerzy Jaruzelski // Wiadomości Historyczne. - 1995, nr 1, s. 38-43
13. REPUBLIKANIN wśród cesarzy : Kościuszko po klęsce insurekcji / Jarosław Czuby // Mówią Wieki. - 2014, nr 4, s. 56-60
14. RÓŻNE twarze Kościuszki [przedstawianie Kościuszki w PRL] / Tomasz Leszkowicz // Pamięć.pl. - 2014, nr 10, s. 39-42
15. TADEUSZ Kościuszko i powstańczy etos w szkolnych podręcznikach historii XXI wieku / Barbara Kubis // Wiadomości Historyczne. - 2008, nr 2, s. 27-37

Literatura i sztuka

1. IKONOGRAFIA Tadeusza Kościuszki - wybrane zagadnienia / Waldemar Okoń // Roczniki Humanistyczne. - 1995, z. 4, s. 77-101
2. IKONOGRAFIA zmitologizowana : wizerunki Tadeusza Kościuszki / Waldemar Okoń // Warsztaty Polonistyczne. - 1994, nr 4, s. 85-92
3. KOŚCIUSZKO - bohater międzynarodowy [na znaczkach pocztowych] / Jerome Baconin // Mówią Wieki. - 2012, nr 10/12, s. 5
4. KOŚCIUSZKO czyli sen o współczesności [postać Tadeusza Kościuszki w XIX wiecznej literaturze francuskiej] / François Rosset ; tł. Krzysztof Błoński // Teksty Drugie. - 1995, nr 6, s. 5-18
5. NACZELNIK upamiętniony : przejawy kultu Tadeusza Kościuszki w dobie zaborów / Mikołaj Getka-Kenig // Mówią Wieki. - 2014, nr 4, s. 61-65
6. POWSTANIE Kościuszkowskie w obrazach - lekcja historii w pracowni komputerowej / Urszula Szymańska-Kujawa // Wiadomości Historyczne. - 2006, nr 2, s. 90-97
7. TADEUSZ Kościuszkowski : scenariusz wystawy / Janina Madejska, Maria Pawlikowska // Poradnik Bibliotekarza. - 1995, nr 3, s. 38-41

***Mgr Barbara Michalek** – nauczyciel bibliotekarz,
kierownik Wydziału Informacji, Promocji i Współpracy ze Środowiskiem,
PBW w Katowicach.*

KOMUNIKATY

Mateusz Paradowski*Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna im. Karola Wojtyły w Elblągu***BIBLIOTECZNE CENTRUM ZDALNEJ EDUKACJI ZAPRASZA NA KURSY ONLINE**

Dziewięć lat temu, 7 maja 2008 roku, oficjalnie rozpoczęło swoją działalność Biblioteczne Centrum Zdalnej Edukacji, które stało się wirtualnym wydziałem Warmińsko-Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Elblągu.

Na przestrzeni 9 lat funkcjonowania BCZE systematycznie poszerzano ofertę szkoleniową skierowaną zarówno do bibliotekarzy, nauczycieli, jak i wszystkich zainteresowanych, którzy chcą doskonalić swój warsztat pracy. Obecnie nasi użytkownicy mają dostęp do 45 kursów. Są to zarówno kursy z prowadzącym, jak i szkolenia w formie warsztatu samokształceniowego. Zebrano je w 11 kategoriach tematycznych.

1. *Cyfrowe opowieści* – aplikacje pozwalające tworzyć i udostępniać efektowne historie wizualne, np. w postaci strony internetowej, elektronicznej książeczki, kolaży, pokazu zdjęć czy komiksów (AdobeSpark, StoryJumper, ToonyTool, Kizoa, PhotoStory 3 dla Windows, ToonDoo).
2. *Elektroniczne plakaty* – usługi do tworzenia elektronicznych plakatów i infografik (Glogster EDU, Easelly, Piktochart).
3. *Oprogramowanie biurowe* – kursy samokształceniowe, w ramach których uczestnik poznaje możliwości programów do tworzenia dokumentów, prezentacji oraz publikacji (MS Excel 2010, MS Word 2010, MS PowerPoint 2010, MS Publisher 2010, MS Excel 2003, MS PowerPoint 2003).
4. *Prezentacje online* – szkolenia adresowane do tych osób, które chcą zaskoczyć swoich odbiorców prezentacją w formie kolorowej animowanej kreskówki, prezentacją nieliniową lub prezentacją 3D (PowToon, Prezi, Emaze).
5. *Obraz i dźwięk* – w tej kategorii uwzględniono narzędzia do tworzenia chmur wyrazów, mówiących awatarów oraz samodzielnej obróbki zdjęć i dźwięków (m.in. Tagxedo, Voki, BeFunky, Picasa, Gimp, Blabberize, Audacity).
6. *Testy, krzyżówki i inne lamigłówki* – aplikacje, które mogą zastąpić tradycyjne kartkówki i prace domowe lub pomogą stworzyć ciekawe ćwiczenia dla uczniów do wykorzystania na tablicy interaktywnej (Quizlet, Educaplay, LearnigApps, Plickers, Quizizz, EclipseCrossword, HotPotatoes).
7. *Wirtualne tablice* – Padlet, Pinterest, Blandspace – pozwalają na zebranie w jednym miejscu materiałów, które chcemy udostępnić uczniom. Są także przydatne w pracy zespołowej i działaniach związanych z promocją placówki.

8. *Materiały do lekcji* (tematy zajęć: *Od starodruku do e-booku – od biblioteki do mediateki, Jan Paweł II, Żuławy – tajemnicza depresja, Michał Kajka, Drzewa – proste, giętke, poskręcane, tajemnicze, porąbane*).
9. *Materiały dla bibliotekarzy* – materiały z dwóch konferencji organizowanych przez WMBP w Elblągu oraz kurs *Elementy komunikacji interpersonalnej w relacjach z „trudnym” czytelnikiem*.
10. *Sieci współpracy i samokształcenia* (kurs przeznaczony dla sieci polonistów).
11. *Grant W-M KO* – materiały prezentowane podczas konferencji i warsztatów zrealizowanych w ramach Grantu Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty *Rozwijanie zainteresowań czytelniczych uczniów*, które odbyły się 25-26 listopada 2016 roku w Elblągu.

Kursy poświęcone obsłudze wybranych programów i aplikacji internetowych to najczęściej szkolenia, które odbywają się pod opieką prowadzącego. Prowadzący na bieżąco monitoruje postępy uczestników, odpowiada na pojawiające się na forach pytania, a przed zakończeniem kursu sprawdza zadania zaliczeniowe. Stanowią one podstawę do wystawienia potwierdzeń.

W bogatej ofercie kursów znajdują się również takie, które są udostępnione w trybie samokształceniowym. Kursy te nie mają stałego nadzoru osoby prowadzącej i nie zawierają koniecznych do wykonania zadań.

Wszystkie zamieszczone na platformie kursy są bezpłatne i dostępne po zalogowaniu się do BCZE na stronie **<http://moodle.wmbp.edu.pl>**.

Zapraszamy do korzystania z naszej oferty!

*Mgr Mateusz Paradowski – nauczyciel bibliotekarz,
Wydział Wspomagania Edukacji i Multimediów, WMBP w Elblągu.*

Z RELACJI UCZESTNIKA

Aleksander Jodko*Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach – Filia w Gliwicach***DOBRE KSIĄŻKI CZEKAJĄ NA WŁAŚCIWY MOMENT...****REMINISCENCJE POKONFERENCYJNE Z XIII FORUM BIBLIOTEKARZY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

31 marca 2017 roku w Auli Domu Oświatowego Biblioteki Śląskiej w Katowicach odbyło się XIII Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego. Ta międzynarodowa konferencja była tradycyjnie skierowana do bibliotekarzy, nauczycieli bibliotekarzy, organów prowadzących biblioteki i szkoły, przedstawicieli władz samorządowych. Honorowy patronat sprawowali: Marszałek Województwa Śląskiego, Wojewoda Śląski, Śląski Kurator Oświaty, Prezydent Miasta Katowice, a patronat medialny objęli: *Głos Nauczycielski, Poradnik Bibliotekarza, Guliwer* oraz *Ogniskowiec*.

Wzajemnej wymianie doświadczeń zawodowych – promocji działań bibliotek szkolnych, pedagogicznych, publicznych oraz naukowych, integracji środowiska bibliotekarskiego – posłużyło 13 wystąpień pod wspólnym tematem przewodnim konferencji: *Biblioteka pomaga w czytaniu*, a były to:

– *Imponderabilia bibliotekarskiej codzienności* – prof. zw. dra hab. Jana Malickiego (Biblioteka Śląska);

– *Czego się Jaś nie nauczy, tego Jan nie będzie umiał. Systematyczna praca z dzieckiem gwarancją czytelnictwa* – Heleny Legowicz (Biblioteka Regionalna w Karwinie, Republika Czeska);

– *Rola organizatora w bibliotekach publicznych* – Małgorzaty Mazur (Regionalny Instytut Kultury w Katowicach);

– *Centrum Europejskiego Wolontariatu w Bibliotece Regionalnej Karwina* – Markéty Kukrechtowej (Biblioteka Regionalna w Karwinie, Republika Czeska);

– *Wstąp, zobacz... i czytaj! Biblioteka pedagogiczna pomaga w czytaniu* – Ewy Piątek, Anny Musiał (Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. J. Lompy w Katowicach);

– *Kompetencje międzykulturowe pracowników bibliotek* – dr Małgorzaty Gwadery (Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach);

– *Budzimy apetyt na książki!* – Joanny Lewandowskiej (Wydawnictwo Akapit Press);

– *Etyka Bibliotekarzy* – ks. prof. dra hab. Henryka Olszara (Duszpasterstwo Bibliotekarzy Archidiecezji Katowickiej);

- *Wariatka, która czyta!* – Marty Fox (autorka książek);
- *Nowe (?) wyzwanie dla bibliotekarza, czyli jak pomóc dziecku, które ma problemy w czytaniu* – dr Edyty Antoniak-Kiedos (Biblioteka Śląska);
- *Czytelnik niepełnosprawny – rola CINIb-y w przełamywaniu barier* – Aleksandry E. Adamczyk, Jadwigi Witek (Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach);
- *Projekty czytelnicze w bibliotece szkolnej* – Aliny Grabnej (Oddział Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich w Częstochowie);
- *Promocja czytania w działaniach Sekcji Bibliotekarskich ZNP w Katowicach i Częstochowie* – dr Renaty Sowady (Okręgowa Sekcja Bibliotekarska ZNP w Katowicach).

Wśród najciekawszych wystąpień z całą pewnością należy wymienić tradycyjne już wystąpienie prof. Jana Malickiego, dyrektora Biblioteki Śląskiej, który w wykładzie *Imponderabilia bibliotekarskiej codzienności* balansując pomiędzy literaturą a sztuką poprowadził zręczny wywód na temat nieuchwytności, niemierzalności – nie poddającego się matematycznym wyliczeniom wymiaru – często niedocenianej pracy bibliotekarza, a jednak wywierającej niebagatelny wpływ na otoczenie. Profesor podkreślił, że biblioteki jako rodzaj depozytorium kultury odgrywają niebagatelną rolę w odwoływaniu się do zbiorowej mądrości, a nieuchwytność tego procesu pozostaje zawsze w sferze imponderabiliów.

Spośród wielu inspirujących wystąpień służących wymianie doświadczeń i wzajemnej inspiracji przy realizacji głównego celu tegorocznego Forum, czyli *Biblioteka pomaga w czytaniu*, na szczególną uwagę zasługuje wystąpienie Anny Musiał i Ewy Piątek z Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. J. Lompy w Katowicach. Tytuł *Wstąp, zobacz... i czytaj* to najlepsze określenie atrakcyjnej i bogatej oferty wspierającej rozwój czytelnictwa. Jako niezwykle innowacyjne należy ocenić przedstawione ciekawie konkursy realizowane z wykorzystaniem potęgi mediów społecznościowych, które nie tylko w niebagatelny sposób ułatwiają komunikację, ale także w sposób nieproporcjonalny do poniesionych nakładów pracy zwiększają zasięg oddziaływania na młodych czytelników. W szczególności interesujące są tu przykłady realizowanych konkursów: *Znasz tę książkę? Nie? To koniecznie przeczytaj!*, *100 lat Nagrody Pulitzera*. Dodatkowo przedstawione zostały takie akcje i zajęcia edukacyjne, jak: *Przedszkolaki*, *Zakamarki i my*, *Zaczarowany świat baśni*, *Klub latających literek*, *Świerszчыkowy Klub Pożeraczy Liter*, *Klub Interesującej Książki*. Kolejną zaprezentowaną formą promowania czytelnictwa było wykorzystanie programów komputerowych i aplikacji internetowych w pracy z czytelnikiem. Przywołany został między innymi przykład wykorzystania *Story Jumper* – internetowej platformy do tworzenia książeczek elektronicznych. Wszystkie omówione działania prelegentki dodatkowo zobrazowały prezentacją multimedialną.

Jako atrakcyjne formy wspierania rozwoju czytelnictwa należy także ocenić propozycje przedstawione przez Joannę Lewandowską w prezentacji: *Budzimy apetyt na książki*. Spotkania autorskie z pisarzami, warsztaty redakcyjne połączone z kiermaszami książek są dla dzieci i młodzieży atrakcyjną formą kontaktu z literaturą. Wśród propozycji Wydawnictwa Akapit Press znalazła się także zachęta do udziału w *Ogólnopolskim czytaniu Jeżycjady* – jako skuteczna forma promocji literatury Małgorzaty Musierowicz.

Jako jedno z najistotniejszych wystąpień należy ocenić wykład pod znaczącym tytułem: *Wariatka, która czyta!*, przedstawiony przez znaną pisarkę Martę Fox. Identyfikacja z literaturą, całościowe wnikanie w tekst, współprzeżywanie z bohaterem literackim aż wreszcie prowadzenie własnego życia według autorów których się czyta, to kluczowe momenty tego wystąpienia. W socjologicznym ujęciu obecnego poziomu czytelnictwa padły również bardzo ważne słowa: *naród, który nie czyta, skazuje się na niższy poziom artykulacji* – czego przykładem było przywołanie poziomu debaty medialnej na różnorodne tematy. Pisarka zachęcała uczestników do wyrabiania nawyków czytelniczych i własnych poszukiwań literackich – pamiętajmy, że *dobre książki czekają na właściwy moment*. Niezwykle osobiste wystąpienie pisarki, wręcz manifest czytelniczy w którym nie zabrakło wielu wątków autobiograficznych, należy podsumować przywołanymi przez nią słowami: *czytanie jest najpiękniejszą rzeczą, która mi się w życiu przydarzyła...*

W 2017 roku przypada także jubileusz 100-lecia istnienia Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, co dało okazję do przedstawienia prezentacji: *Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich 1917-2017 – 100 lat w służbie bibliotek i bibliotekarzy* omówionej przez Sylwię Błaszczuk, przewodniczącą Zarządu Okręgu SBP w Katowicach.

Podczas Forum stoiska promujące działalność oraz ofertę wydawniczą zaprezentowały także: Biblioteka Śląska, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach, Wydawnictwo Skrzat oraz Wydawnictwo Akapit Press.

Tradycja organizacji Forów Bibliotekarzy Województwa Śląskiego sięga 2005 roku, kiedy to odbyło się pierwsze spotkanie w Częstochowie. Kolejne edycje były organizowane w: Bielsku-Białej, Katowicach, Rybniku, Cieszynie, Sosnowcu, Dąbrowie Górniczej oraz Zabrze. Tegoroczne XIII Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego odbyło się 31 marca 2017 roku i zostało zorganizowane przy współudziale: Biblioteki Śląskiej w Katowicach, Okręgowej Sekcji Bibliotekarskiej Związku Nauczycielstwa Polskiego w Katowicach i Sekcji Bibliotekarskiej przy Oddziale Związku Nauczycielstwa Polskiego w Częstochowie, Biblioteki Regionalnej w Karwinie, Słowackiej Biblioteki Narodowej, Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej Uniwersytetu Śląskiego, Zarządu Okręgu Śląskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Katowicach, Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. J. Lompy w Katowicach, Centrum Informatyki Naukowej i Biblioteki Akademickiej w Katowicach, Duszpasterstwa Bibliotekarzy Archidiecezji Katowickiej, Oddziału Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich w Częstochowie. W Forum wzięło udział blisko 250 uczestników.

*Mgr Aleksander Jodko – nauczyciel bibliotekarz,
p.o. kierownika gliwickiej filii PBW w Katowicach.*

Barbara Czechowicz

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

**SZKOŁA W OBSZARZE TRZECH USTAW
JAK ORGANIZOWAĆ PROCES DYDAKTYCZNY, WYCHOWAWCZY I OPIEKUŃCZY
OD 1 WRZEŚNIA 2017 ROKU**

Zmiany w systemie oświaty, jakie nastąpią w związku z wejściem w życie ustawy reformującej edukację w Polsce od 1 września 2017 r., były tematem konferencji w Regionalnym Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach, zorganizowanej 13 lutego 2017 r. dla dyrektorów oraz nauczycieli szkół i placówek oświatowych.

9 stycznia 2017 r. prezydent RP Andrzej Duda podpisał nową ustawę *Prawo oświatowe* oraz ustawę *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe*. Najbardziej rewolucyjną zmianą, jaką te ustawy przyniosą, będzie likwidacja gimnazjów i przekształcenie szkół zawodowych w szkoły branżowe. Proces zmian rozpocznie się już od początku roku szkolnego 2017/2018, ale niektóre zapisy ustawy *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe* weszły w życie już w styczniu 2017 r.

Prowadząca konferencję Ewa Jakubowska, konsultant RODN „WOM” w Katowicach, przedstawiła na wstępie najważniejsze przepisy prawa oświatowego, które ulegają przekształceniu na skutek wejścia w życie wymienionych przepisów wprowadzających, a są to:

- ustawa *O systemie oświaty*,
- ustawa *Karta Nauczyciela*.

W dalszym etapie będą wprowadzane nowe rozporządzenia, zarządzenia, uchwały resortowe dotyczące m.in. programów nauczania i podręczników.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe* (Dziennik Ustaw z 11 stycznia 2017 r., poz. 60) określa:

- zasady przekształcania kolejnych typów szkół do nowego ustroju szkolnego (proces przeprowadzany będzie przez organy prowadzące szkoły),
- zasady organizacji procesu dalszego kształcenia uczniów dotychczasowych gimnazjów i szkół zawodowych,
- zasady finansowania szkół prowadzonych przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego,
- zmiany w ustawie *O systemie oświaty* oraz w innych ustawach powiązanych z prawem oświatowym (ustawa *Kodeks Pracy z 26 czerwca 1974 r.*, ustawa *O przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005 r.*, ustawa *O stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w RP z 17 maja 1989 r.* i innych), a także terminy wejścia w życie niektórych artykułów tej ustawy.

Jedną ze zmian w ustawie *Karta Nauczyciela* jest nowy artykuł 70b, mówiący o możliwości doskonalenia nauczycieli za granicą na podstawie stosownych umów

zawieranych przez szkoły, organy prowadzące szkoły, jednostki samorządu terytorialnego, organy administracji rządowej, placówki doskonalenia nauczycieli, na podstawie programów edukacyjnych Unii Europejskiej lub na zaproszenie podmiotów zagranicznych.

Innym ważnym zapisem jest art. 222 ustawy *Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe*, mówiący o konieczności posiadania zgody dyrektora szkoły wskazanej jako podstawowe miejsce zatrudnienia, na podjęcie dodatkowej pracy w innej szkole przez nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć. Wymóg ten dotyczy okresu od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r. Jeśli sytuacja taka będzie dotyczyła dyrektora szkoły, to będzie musiał on mieć zgodę organu prowadzącego szkołę. Intencją tego przepisu jest unikanie zwalniania z pracy nauczycieli z powodu zajmowania stanowisk przez osoby mające więcej niż jedno miejsce zatrudnienia. Ponadto, w okresie od 1 kwietnia 2017 r. do 31 sierpnia 2023 r., dyrektorzy szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego będą mieli obowiązek informowania kuratorów oświaty o wolnych miejscach pracy dla nauczycieli. Natomiast do 31 sierpnia 2020 r. pierwszeństwo w zatrudnieniu w wymienionych szkołach będą mieli nauczyciele pozostający w stanie nieczynnym oraz nauczyciele, z którymi rozwiązano stosunek pracy z powodu zmian organizacyjnych związanych z wygaszaniem gimnazjów.

Do dnia 31 marca 2017 r. organy prowadzące mają czas na podjęcie uchwały o nowej sieci szkół, które będą finansować. Natomiast szkoły tzw. niepubliczne, czyli działające na podstawie zezwolenia, mają czas do 30 czerwca 2017 r. na złożenie stosownych dokumentów na prowadzenie przekształconej szkoły (w związku z likwidacją gimnazjów).

Przekształceniom także ulegną szkoły dla dorosłych i szkoły zawodowe (te ostatnie – w szkoły branżowe I i II stopnia). Należy przy tym pamiętać, że przekształcanie placówki oświatowej oznacza przygotowanie przez dyrektora, w porozumieniu z radą pedagogiczną, nowego statutu wg wytycznych zawartych w art. 98-100 i 102 ustawy *Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.* Należy to uczynić do 30 listopada 2017 r.

14 lutego 2017 r. minister edukacji Anna Zalewska podpisała rozporządzenie w sprawie nowej podstawy programowej obowiązującej w szkołach od 1 września 2017 r. Obecnie oczekiwane są kolejne rozporządzenia dotyczące ramowych planów nauczania i podręczników.

Jeszcze jedną istotną informacją jest zmiana nazw i zakresów nauczania niektórych przedmiotów. I tak, zajęcia komputerowe od nowego roku szkolnego staną się informatyką, zajęcia techniczne – techniką, a historia i społeczeństwo będą rozdzielone na historię i wiedzę o społeczeństwie. W szkołach specjalnych zamiast przedmiotu funkcjonowanie w środowisku będą dwa: funkcjonowanie osobiste i zajęcia rozwijające komunikowanie się, natomiast trzy oddzielne przedmioty: muzyka z rytmiką, plastyka, technika – staną się jednym przedmiotem (zajęcia rozwijające kreatywność).

Organy prowadzące szkoły mają czas do 15 kwietnia 2017 r. na podanie terminów i zasad rekrutacji uczniów na rok szkolny 2017/2018.

Na zakończenie konferencji omawiano problemy zgłoszone przez uczestników.

BIBLIOTEKA POLECA

Anna Marcol*Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach***TIK W EDUKACJI****Efektywne wykorzystanie nowych technologii na lekcjach / Howard Pitler, Elizabeth R. Hubbell, Matt Kuhn ; przełożyła Patrycja Szmyd. - Warszawa : Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2015.****Sygnatury:** 174809 (wypożyczalnia), 176696 (wypożyczalnia), cz LXII-7/2 b (czytelnia).

Książka *Efektywne wykorzystanie nowych technologii na lekcjach* jest przekładem drugiego wydania amerykańskiego poradnika, zatytułowanego *Using technology with classroom instruction that works*. Jej autorzy przekonują, że technologie informacyjno-komunikacyjne mogą pomóc w poszerzaniu wiedzy i praktycznym stosowaniu zdobytych informacji oraz lepszym rozumieniu zapamiętywanych treści. Odwołali się do różnych kategorii TIK: edytorów tekstu, oprogramowania do przeprowadzania burzy mózgów i porządkowania pomysłów, narzędzi przydatnych podczas zbierania, analizy i wizualizacji danych, oprogramowania do komunikacji i współpracy, multimediiów edukacyjnych oraz technologii umożliwiających ich łączenie, internetowych aplikacji edukacyjnych, baz danych i zasobów internetowych, a także technologii wyczuwania ruchu. Zostały one zaprezentowane w odniesieniu do wybranych strategii edukacyjnych.

Poradnik jest adresowany do wszystkich nauczycieli zainteresowanych wykorzystaniem TIK w edukacji. Wiele niezbędnych informacji znajdują w nim zarówno ci nauczyciele, którzy korzystają z nowych technologii na co dzień, jak i te osoby, które dopiero zamierzają wprowadzić je do swojego warsztatu pracy. Jest dostępny bezpłatnie, także w wersji elektronicznej pod adresem: https://glowna.ceo.org.pl/sites/default/files/pitler-hubbel-kuhn_efektywne-wykorzystanie-nowych-technologii_0.pdf.

Technologie informacyjno-komunikacyjne na lekcjach : przykładowe konspekty i polecane praktyki / Małgorzata Ostrowska, Danuta Sterna. - Warszawa : Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2015.**Sygnatury:** 174806+CD (wypożyczalnia), 174807+CD (wypożyczalnia), 174974+CD (wypożyczalnia).

Geneza powstania tej książki wiąże się z kursem internetowym dla nauczycieli, który był realizowany w ramach programu *Aktywna szkoła* przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w latach 2012-2015 (projekt *Wdrożenie podstawy programowej kształcenia ogólnego w przedszkolach i szkołach*). Podczas kursu wypracowano wiele

przydatnych materiałów, które wykorzystano w praktyce, pracując z uczniami. Część z nich stała się podstawą niniejszego opracowania.

Książkę podzielono na dwie części. Pierwsza z nich zawiera porady dotyczące tworzenia konspektów lekcji i oceniania kształtującego. Zamieszczono w niej szablon konspektu, omówiono jego poszczególne elementy oraz dodano przydatne wskazówki. Wiele miejsca poświęcono także roli nowych technologii w nauczaniu, modelom ich wykorzystania podczas lekcji i kryteriom dobrej praktyki z TIK, odwołując się do konkretnych narzędzi, które mogą wykorzystać nauczyciele poszczególnych przedmiotów. Druga część książki, zatytułowana *Dobre praktyki*, zawiera przykładowe scenariusze (konspekty) z zakresu: biologii i przyrody, chemii, edukacji artystycznej, edukacji wczesnoszkolnej, fizyki, geografii, edukacji historycznej i obywatelskiej, języka polskiego, języków obcych, matematyki, techniki i informatyki oraz wychowania fizycznego.

Książka jest adresowana przede wszystkim do nauczycieli realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego w szkole podstawowej i gimnazjum. Można z niej korzystać w sposób wybiórczy, skupiając się na fragmentach adresowanych do nauczycieli danego przedmiotu. Dołączono do niej płytę, na której znajdują się dobre praktyki oraz scenariusze (konspekty) lekcji z gotowymi materiałami dla nauczyciela.

Technologie informacyjno-komunikacyjne na lekcjach to publikacja bezpłatna. Poza wersją papierową posiada także odpowiednik elektroniczny, który udostępniono pod adresem: https://glowna.ceo.org.pl/sites/default/files/tik_na_lekcjach_2015_06_02.pdf.

Ukryty Internet jako przedmiot edukacji informacyjnej / Natalia Pamuła-Cieślak. - Toruń : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2015.

Sygnatury: 174957 (wypożyczalnia), cz LXII-7/3 b (czytelnia).

Ukryty Internet to zasoby sieciowe, często bardzo wartościowe, do których nie jesteśmy w stanie dotrzeć za pośrednictwem tradycyjnych wyszukiwarek internetowych. Typowy internauta rzadko z nich korzysta, ponieważ ich odnalezienie wymaga znajomości specjalistycznych narzędzi i strategii wyszukiwawczych.

Książka Natalii Pamuły-Cieślak składa się z trzech rozdziałów. Omówiono w nich podstawowe terminy i istotę ukrytego Internetu oraz odwołano się do polskiego systemu edukacyjnego, w którym dotychczas korzystanie z takich zasobów było traktowane w sposób powierzchowny. W ostatnim rozdziale zaproponowano projekt, który ma wypełnić tę lukę. Jego celem jest poszerzenie wiedzy o ukrytych zasobach o charakterze naukowym, do których można dotrzeć za pośrednictwem: wyszukiwarek naukowych, narzędzi wyszukiwawczych wspierających wyszukiwanie naukowe, katalogów internetowych oraz portali społecznościowych dla naukowców.

*Opracowała dr Anna Marcol – nauczyciel bibliotekarz,
Wydział Informacji, Promocji i Współpracy ze Środowiskiem, PBW w Katowicach.*

